

Komunikat prasowy:

***Naukowe zalecenia w sprawie nowelizacji Europejskiego prawa o klimacie –
wyznaczanie celów klimatycznych wspierających strategiczne priorytety UE***

Utrzymanie kursu w działaniach klimatycznych kluczowe dla bezpieczeństwa i konkurencyjności UE

Europejska Naukowa Rada Doradcza ds. Zmian Klimatu wzywa Unię Europejską do utrzymania wysokiego poziomu ambicji klimatycznych podczas nowelizacji Europejskiego prawa o klimacie i wyznaczania celu na 2040 rok. W opublikowanym dziś raporcie Rada rekomenduje redukcję emisji gazów cieplarnianych na terenie UE netto o 90–95% do 2040 roku, co ma wspierać długoterminowe interesy Europy i umożliwić osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku.

Rosnące emisje gazów cieplarnianych już podniosły globalne temperatury o 1,3–1,4°C, przyczyniając się do nasilających się ekstremalnych zjawisk pogodowych i zbliżając Ziemię do nieodwracalnych zmian. W momencie, gdy UE przygotowuje się do prawnego określenia celu klimatycznego na 2040 rok, Europejska Naukowa Rada Doradcza ds. Zmian Klimatu apeluje do decydentów o oparcie się na wiedzy naukowej i utrzymanie tempa działań. W obliczu rosnących napięć geopolitycznych i gospodarczych, trwała polityka klimatyczna jest niezbędna do przeprowadzenia transformacji strukturalnych wspierających dobrobyt, bezpieczeństwo i odporność Europy.

Raport „Naukowe zalecenia w sprawie nowelizacji Europejskiego prawa o klimacie – wyznaczanie celów klimatycznych wspierających strategiczne priorytety UE” ponownie analizuje rekomendację Rady z 2023 roku w kontekście aktualnych wyzwań – w tym nakładających się kryzysów i europejskich priorytetów politycznych na lata 2024–2029. Potwierdza, że redukcja emisji netto gazów cieplarnianych na terenie UE o 90–95% względem poziomu z 1990 roku pozostaje naukowo uzasadniona, a jednocześnie spójna ze strategicznymi celami UE. Taki poziom ambicji wyznacza wiarygodną ścieżkę prowadzącą do prawnie wiążącego celu neutralności klimatycznej do 2050 roku.

Prof. Ottmar Edenhofer, przewodniczący Rady, komentuje:

„Zmiana klimatu nie jest odosobnionym kryzysem – potęguje inne zagrożenia. Weryfikując nasze zalecenia z 2023 roku, potwierdzamy, że cel redukcji emisji o 90–95% do 2040 roku pozostaje naukowo zasadny i dalej prowadzi UE wiarygodną ścieżką do neutralności klimatycznej do 2050 roku. Skuteczna odpowiedź na to wyzwanie jest w pełni zgodna z innymi priorytetami UE – szczególnie w obszarze bezpieczeństwa i konkurencyjności.”

Cel redukcji o 90–95% do 2040 roku jest możliwy i zgodny z interesami strategicznymi Europy

Rada Doradcza zaleca przyjęcie celu redukcji emisji o 90–95% do 2040 roku, realizowanego w pełni poprzez działania na terenie UE. Poziom ten jest osiągalny i zwiększa sprawiedliwość wkładu UE w globalne wysiłki na rzecz ograniczenia zmian klimatu. Ostatnie postępy – zwłaszcza szybki rozwój energetyki wiatrowej i słonecznej – pokazują, że UE znajduje się na właściwej ścieżce do osiągnięcia tego celu. Nierówny postęp w poszczególnych sektorach i państwach członkowskich wymaga jednak odnowienia politycznego zaangażowania.

Jasny i wiarygodny cel na 2040 rok zapewni stabilność polityczną po 2030 roku, wspierając rozwój czystych technologii – takich jak elektryfikacja, wzmacniając bezpieczeństwo energetyczne przez zmniejszenie importu paliw kopalnych oraz przyspieszając innowacje i inwestycje w całej gospodarce UE. Rada odradza wykorzystywanie międzynarodowych jednostek redukcji emisji do realizacji celu na 2040 rok, ponieważ mogą one odciągnąć zasoby od inwestycji w krajach członkowskich i podważyć integralność środowiskową.

Prof. Jette Bredahl Jacobsen, wiceprzewodnicząca Rady, dodaje:

„Cel redukcji emisji o 90–95% do 2040 roku jest osiągalny i leży w strategicznym interesie Europy. Musimy ograniczyć naszą zależność od paliw kopalnych – technologie już istnieją. Opóźnianie działań lub opieranie się na jednostkach redukcji emisji z zagranicy grozi utratą szansy na modernizację gospodarki, tworzenie nowych miejsc pracy i umacnianie europejskiej pozycji w sektorze czystych technologii.”

Silniejsza polityka adaptacji do zmian klimatu niezbędna dla budowy odporności Europy

Oprócz łagodzenia zmian klimatu, Rada apeluje o wzmocnienie unijnych ram adaptacyjnych, by skuteczniej chronić obywateli przed rosnącymi zagrożeniami klimatycznymi oraz zabezpieczyć infrastrukturę, gospodarkę i źródła utrzymania.

Jako najszybciej ocieplający się kontynent, Europa już teraz doświadcza poważnych skutków zmian klimatu. Rosnące temperatury zagrażają zdrowiu publicznemu i prowadzą do możliwych do uniknięcia zgonów oraz strat ekonomicznych. Obecna polityka adaptacyjna UE nie zawiera jednak mierzalnych celów ani solidnych podstaw prawnych.

Rada wzywa UE do dostosowania przepisów do globalnych wysiłków adaptacyjnych oraz uwzględnienia kluczowych ustaleń, których można spodziewać się podczas COP30 jeszcze w tym roku.

Prof. Laura Diaz Anadon, wiceprzewodnicząca Rady, komentuje:

„Ryzyka klimatyczne rosną, podobnie jak luka między potrzebami a dostępnymi środkami. UE powinna jasno określić swoją wizję odporności na zmiany klimatu, oprzeć ją na skutecznym zarządzaniu, podstawach prawnych i mierzalnych celach. Bez silniejszych ram adaptacyjnych Europa nie nadąży za tempem narastających skutków zmian klimatycznych.”

O Europejskiej Naukowej Radzie Doradczej ds. Zmian Klimatu

Europejska Naukowa Rada Doradcza ds. Zmian Klimatu to niezależny organ powołany na mocy Europejskiego prawa o klimacie. Jej zadaniem jest dostarczanie Unii Europejskiej wiedzy naukowej, ekspertyz i zaleceń dotyczących polityki klimatycznej. Rada ocenia ustalane polityki oraz wskazuje działania i możliwości umożliwiające skuteczną realizację celów klimatycznych UE. Więcej informacji: <https://climate-advisory-board.europa.eu/>

Kontakt dla mediów: Rasmus Sangild / rasmus.sangild@esabcc.europa.eu